

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 373/2021-60

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti **Východoslovenská distribučná, a. s.**, Mlynská 31, Košice, IČO 36 599 361, zastúpenej advokátskou kanceláriou Allen & Overy Bratislava, s. r. o., Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 2Cb/92/2004 z 22. novembra 2018, ako aj postupu a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/22/2019 z 11. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. septembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, postupom a rozsudkom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“), ako aj postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „napadnuté rozsudky“). Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku II zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a uložiť krajskému súdu nahradiť jej trovy konania pred ústavným súdom. Zároveň sťažovateľka žiada o odklad vykonateľnosti napadnutých rozsudkov.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozsudkov a príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom pripustil zmenu strán konania (obchodných spoločností) na strane žalobcu. Ďalej potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu v častiach výrokov I a II, ktorými okresný súd uložil sťažovateľke ako žalovanej zaplatiť žalobcovi istiny predstavujúce náhradu škody – ušlý zisk za rôzne časové úseky. Napokon v prevyšujúcej časti výrokov I a II napadnutého rozsudku

okresného súdu, v ktorých bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania z jednotlivých istín, ako aj celej časti výrokov IV a V, týkajúcich sa náhrady trov konania žalobcovi a štátu, napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka uvádza, že 2. septembra 2020 podala proti výroku II napadnutého rozsudku krajského súdu dovolanie a zároveň požiadala Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o odklad vykonateľnosti výroku II napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s výrokom I a II napadnutého rozsudku okresného súdu. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že vec je vedená na najvyššom súde pod sp. zn. 4 Obdo/96/2020 a dosiaľ nebolo vo veci ani nariadené pojednávanie.

II.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že ju podáva „z opatrnosti“ a je si vedomá, že môže byť odmietnutá pre neprípustnosť z dôvodu nevyčerpania právnych prostriedkov. Ťažiskovou námietkou sťažovateľky voči oboj napadnutým rozsudkom sú najmä iracionálne a arbitrárne závery okresného aj krajského súdu ústiace do priznania náhrady škody žalobcovi v neprimeranej výške, pričom z opisu skutkového stavu sťažovateľkou sa vec javí ako uplatňovanie náhrady fiktívnej škody žalobcom. Zároveň mali sudy odoprieť sťažovateľke vyjadriť sa k znaleckému posudku preukazujúcemu výšku ušlého zisku, pričom posudok nemal byť sťažovateľke ani doručený a nemá byť ani súčasťou súdneho spisu. Nezákonným uplatnením sudcovskej koncentrácie konania mali sudy odmietnuť vykonať dôkazy navrhované sťažovateľkou a neprihliadnuť na jej zásadné argumenty. Napokon mali sudy sťažovateľke po dobu približne 6 rokov neoznámiť spojenie dvoch konaní vedúcich k napadnutým rozsudkom. Mali sa zaoberať predpokladmi vzniku škody a okolnosťami limitujúcimi výšku škody len čiastočne, pričom žalobcove nároky majú byť skutkovo aj právne odlišné a uplatnené dvomi žalobami.

III.

5. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd totiž pri zakladaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že všeobecné sudy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

6. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, sťažovateľka mala možnosť využiť a aj využila riadny opravný prostriedok v podobe odvolania. Krajský súd časť napadnutého rozsudku okresného súdu potvrdil a časť zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) s poukazom na § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. K napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že sťažovateľka podala 2. septembra 2020 vo veci mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, obsahujúce argumenty totožné s jej argumentáciou v ústavnej sťažnosti, o ktorom najvyšší súd dosiaľ nerozhodol.

Sťažovateľka v dovolaní žiada napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku II zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov dovolacieho konania. Prípadne výrok II zmeniť tak, že žalobu zamietne, a priznať trovy dovolacieho konania. Prípustnosť dovolania je podľa nej daná podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a tiež v zmysle § 420 písm. f) CSP.

8. Ak zákon podmieňuje prípustnosť sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

9. Sťažovateľka nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinná postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľkou ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovateľka vyčerpá všetky jej dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešná, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, I. ÚS 465/2019).

10. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) s poukazom na § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

11. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol v súlade s výrokovou časťou tohto uznesenia.

12. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Robert Šorl
predseda senátu